

שרון מועלים

איוה ניר גוכן
דברים שרופאים לא מספרים

מה יותר בריא, כרוב או סוקר? לרד? התשובה ברורה – כרוב. ומה יותר טעים? עבור רוב האנשים גם כאן התשובה ברורה. מה שאינו ברור הוא למה. אם לגופנו נחוצים יותר מאכלים כגון שורשים, עלים ורג נא, למה הוא נמשך דווקא למאכלים שבכמות מופרות יכולים להזיק לו, כגון שוקולי, סוכריות וג'אנק פוד? למה האבולוציה תכננה אותנו כך?

התשובה היא שזה לא תלוי רק בנו. במשך אלפי שנים מישו טרח ללמד אותנו לאהוב טעם מתוק. ולאחרונה, אחרים החלו לנצל זאת. אנחנו, בני האדם, איננו היחידים שמנ"ס לשרוד ולהתפתח על פני הכוכב הזה. מאז שנוצרו החיים מנסים אלפי אורגניזמים, קטנים כגורילים, לשפר את מצבם, לעבור לדירות בשכונות טובות יותר ולשלוח את ילדיהם לחו"ל. אבל בניגוד לבני אדם ולבעלי חיים, צמחים אינם יכולים לעבור לברם דירה. הם זקוקים לעזרה, ולעזרה הזאת קוראים "פירות". ענבנייה עסיסית ואפרסק בשל אינם ארוחת חיים. זו דרך מתוכננת להכניס את הילדים – זרעי עץ האפרסק ושיח העגבניות – לשיכונה טובה יותר. מעבר

היריה נעשה דרך מערכת העיכול של בעלי חיים. אלה נותנים לזרעים טרמפ לשדות חדשים ולבתים חדשים, ושם מפ"רים אותם "ברדך הטבעית". וכמו חברות הייטק שממנות ארוחת ערב לעובדים שנשארים לעבוד עד שעה מאוחרת, גם הצמחים הבינו שכדי לגרום לנו לעבוד בשבילים עליהם להיות יצירתיים. לכן הטעמים כה מתוקים וצבעי הפירות כה מושכים. בעלי החיים שבררניים באוכל לא היו טורחים לקטוף פירות, לקלף אותם ולתת לזרעיהם טרמפ גסטרונומי, אלמלא היו יפים וטעימים.

ואז, כמובן, אנחנו בני האדם החלטנו שהספיקו לנו הפירות ושנאנחנו רוצים לאכול רברים כגון סלטי עלים – וכך החל הקונפליקט. לעלים אין זרעים או גלעינים להפיץ, ולכן אין להם אינטרס להיאכל. אך האם אין להם זכות להגן על עצמם? הם החליטו שיש להם, והם מתגוננים בטקטיקות שמוכרות, שיטות לחימה של מרינות: גרר הפרדה, למשל, שגרסת הטבע שלה היא קוצים; או נשק כימי – צמחים לא שועים לאמנות הומינטריות – שגרסת הטבע שלו הוא רעלנים. בשנות הארבעים מגדלי כבשים אוסטרלים הבחינו שהכבשים שלהם איבדו את החשק המיני. הסיבה לכך היתה הכי

במשך מיליוני שנים למדנו לזהות טעם מתוק כסימן ל"בטוח לחאכל" – ואז באה תעשיית המזון, הפיקה הרי סוכר ודחסה אותם בממתקים ובג'אנק פוד שמחתעעים בחוש הטעם שלנו

שיזף רפאלי

מקרה מבחן

האם האינטרנט דופק לנו את החשיבה?

167 אינטלקטואלים התבקשו להשיב החודש לשאלה

ינואר הגיע, ואיתו השאלה ההרה של מגזין האינטרנט המוקדש לרעיונות, Edge.org. האתר פונה מדי שנה למדענים, אמנים, ואינטלקטואלים, ומעלה בפניהם שאלה אחת. בשנה שעברה הוא שאל אותם: "מה ישנה הכל?" ב-2006 שאל "מה הרעיון הכי מסוכן שח" שבת עליז?" וב-2001, במהדורה מיוחדת שיצאה אחרי אסון התאומים, שאל "מה יהיה עכשיו?". השאלה השנה היא: "כיצד משנה האינטרנט את צורת חשיבך?"

נאסים טאלב, מתנבאי המשבר הכלכלי, טוען שהאינטרנט יוצר אשליה לנו להיות בטוחים מדי בעצמנו. הוא מגיע עם הרשת, וגזר על עצמו "דיאטת אינטרנט"

השאלה באה כתגובה לא תגר שהציב ניקולאס קאר מבית הספר לניהול של הרווארד, שב-2008 פרסם את המאמר "האם גוגל הופכת אותנו לטיפ" שיש?" תשובתו היתה: כן. האינטרנט מסיח דעת, מנתק חוטי מחשבה, גורם לנו לקרוא פחות ואוהב זבל. בעברית פשוטה, קאר כינה את האינטרנט "החירייה של המחש" בה, הר אשפה שמסתיר את הגוף ושצחנתו אוטמת את החושים. ארג' הרים את הכפפה וזרק אותה אל עור 167 חושבים. הפיזיקאי אלברט ברבאשי, מחבר הספר "קישורים", דווקא אוהב את הרשת. "האינטרנט הוא החוש השישי שלי, הוא הכלי שבאמצעותו אני חושב", הוא כותב.

צורת החשיבה שלנו, הוא כותב. צורת החשיבה שלנו נוצקה בכור האבולוציה לאורך מאות אלפי שנים, ואף טכנולוגיה מודרנית לא תהפוך אותה. מה שמעניין הוא כיצד הטכנולוגיה משקפת את צורת החשיבה שלנו, ומתאימה עצמה אליה. קווין קלי, מייסד המגזין הנחשב "Wired", מאמין שהאינטרנט שינה את" נו שניו פנימי, ביולוגי. מאז שיש מח" שבונים איננו מחשבים עוד בראש. כעת, חרלנו לשגן עובדות. אך גם איננו בטוחים כשהיינו. באינטרנט כל עובדה נסתרת ולכל טיעון יש טוקבק. והאיזרואת, מחו"קת את החשיבה, עם יותר פרטים שאפשר לבחון ופחות "סתימת עורקים" בחבילות ענק של ידע שאפשר היה לתמצת.

ונאסים טאלב, אבי תיאוריית "הברבור השחור" ומנבאי המשבר הכי לכלי, טוען שעורך המידע ברשת יוצר אשליה של ידע והבנה, וגורם לנו להיות בטוחים מדי בעצמנו. בהיפוך מקווין קלי, הוא מטיף לצמצום המגע עם הרשת, ואף גזר על עצמו "דיאטת אינטרנט" חריפה. התשובה הטובה ביותר לשאלה שמי ציב הגיליון ניתנת בעצם קיומו, בהוד" מנות להיחשף במרוכז למחשבותיהם של 167 מנהיגי דעה ורעת. מעטים הם המי"סמכים שאפשר לקרוא בהם יותר מ-130 אלף מילים של טעם, של דעות מנומקות ושל היפוכן. על מה עוד נאמר "הפרך בה" והפרך בה רכולי בה?" וזאת ההשפעה של האינטרנט על צורת החשיבה שלי.

פרופ' רפאלי הוא ראש בית הספר לניהול באוניברסיטת חיפה shezaf.rafaeli.net

עולם: 31 יעדים חמים ל-2010

אז איפה נופשים השנה? יורק טיימס" ערך רשימת יעדים מקוריים, ובהם ארץ היין של פטגוניה, ארגנטינה, שהעיתון מהלך את יקביה המעוצבים והפינו נואר שלהם. סיאול שבדרום קוריאה, שמתוארת כטקויה החדשה והמעודכנת; וקואלה לומפור, מלזיה, שנהפכה באחרונה לאחת הערים הקוליות והדידותיות ביותר בדרום-מזרח אסיה. תענוג.

<http://bit.ly/90SoRm>

משחק: ארקייד ממך

אחד ממשחקי האינדי המלהיבים של 2009 היה "Don't look back"; משחק רטרז בעיצוב גותי שהבינוני בשחקנים ישלים ב-20 דקות. כעת חזר היוצר טרי קוואנה עם משחק מחדש חדש בשם "www", שבמקום לקפץ, הולכים בו על התקרה. דמו בחינם.

<http://bit.ly/6jryfR>

סביבה: שבילי אופניים באוויר

הארכיטקט מרטין אנגלוב רוצה להעביר את שבילי האופניים לגבהים. חזונו – שנוצד בהשראת רכבלי סקי – מסלולים דקים ייפרסו על עמודים ברחבי הערים, ועליהם ידושו רוכבי האופניים, מאובטחים על ידי מעקה בטיחות בגובה הכידון. תצחקו, אין בעיה. גם על האחים רייט צחקו ככה פעם.

<http://kolelinia.com/en>

אופנה: צעיף שמך

צעיף הצמר המסיבי הזה נראה כמו פרטנר מושלם לחורף קשה, וברשת לא מפסיקים לדבר עליו. הוא מגיע מפורץ – עבודת יד כמובן – ומחירי 95 דולר.

<http://bit.ly/5ozvJ1>

עתידי: משקפי מציאות מוגברת

טכנולוגיית המציאות המוגברת (Augmented Reality) שמציגה מידע דיגיטלי על גבי צילום של החיים האמיתיים, מוכנה לשלב הבא. חברת Vuzix הציגה החדש משקפיים כאלה: מצלמות בחזיתן מחליפות את העיניים ומשדרות למסכים בצדן הפנימי. לפני החי אפשר להוסיף מידע מהאינטרנט. דמיינו את עצמכם הולכים ברחוב, כשמעל כל האנשים מופיע הסטטוס הווגי שלהם בפייסבוק. אם יש לכם רעיון יותר טוב, זה הזמן להתחיל לגייס.

<http://bit.ly/8xDoRU>

אמנות: ברבי גאגא

הבחירות האופנתיות של הזמרת ליידי גאגא הן קרקע פורייה למחוחות מכל סוג. הפעם, של בחור שמשחזר הופעות ציבוריות שלה באמצעות בובות. נכון, זה תחביב תמוה, אבל לאיש יש כישרון. כרגע הוא טוען שהן לא למחירה, אבל אפשר להמר לאן נושבת הרוח.

<http://bit.ly/6GmYgz>

מה הלאה

אחרי
עדכונים מהשטח

שפה: כך "טרוריסט התחחונים" נכנס ללקסיקון

עומאר פארוק עבדולמוטאלב הוא שם קשה מדי לרובנו. אבל "Undiebomber" ("טרוריסט התחחונים"), הכינוי שדבק בו אחרי שנתפס לאחרונה בניסיון לפוצץ את מטוס דלתא איירליינס שטס בין אמסטרדם לדרטוויד, כבר נשמע יותר טוב. השם המבוסס על האזור שבו השמין הטרוריסט הנושל את חומר הנפץ, פשט במהירות מפתיעה ברחוב. ברשת וגם בתקשורת המיינסטרימית. מרק פיטרס, מעין רוביק רונטל אמריקאי, מסביר שתרמה לכך הבישג'אדיות של פארוק, והעובדה שכל עובדי שדות התעופה במערב סובלים עכשיו מההשלכות הביטחוניות של ניסיון הפיגוע. החיבוק המאמץ לשם הוא הכי קרוב שהגענו לפעולת תגומל.

<http://bit.ly/6k4IUg>

להתעדכן

52

53